

Suntažnieks

SUNTAŽU PAGASTA LAIKRAKSTS

Nr. 8 (244)

Ceturtdiena, 2014. gada 28. augusts

• Ikdienas gaitas bērnudārzā

• Gaismas pils atklāšana

ŠAJĀ NUMURĀ:

• Mākslas pilna vasara

• Mūzikas pasaule Suntažu vidusskolā

• Skaidrīte Logina - dzeja

• Suntaži Pirmā pasaules kara laikā

• Kultūras namā septembrī

Sirsnīgi sveicu visus pedagogus, skolēnus un vecākus jauno mācību gadu uzsākot! Īpaši sveicu jaunus pirmklasniekus un viņu vecākus. Novēlu saglabāt zinātkāri un vēlmi mācīties visas dzīves garumā.

Novēlu visiem spēku un sirds degsmi zinību un jaunu prasmju apgūšanā. Ceru, ka visi mācēs novērtēt to, kas tiek piedāvāts un dots.

Pagasta pārvaldes vadītājs Andris Ronis

«Nu sveika, skola, te es stāvu
tāds drusciņ nobijies un sīks...»

SUNTAŽU VIDUSSKOLA
IELŪDZ SAVUS SKOLĒNUS,
VIŅU VECĀKUS UN VIESUS UZ
JAUNĀ MĀCĪBU GADA SVINĪGU ATKLĀŠANU

1. SEPTEMBRĪ

PLKST. 10⁰⁰

SVĒTKU RĪTS SUNTAŽU VIDUSSKOLAS LAUBERES FILIĀLĒ
PLKST. 8:30

Skolas transports **šajā dienā** kursēs pēc pagājušā gada grafika, bet turpmāk gaidāmas izmaiņas.

INFORMĀCIJA VECĀKIEM

Jelgavā, VSIA slimnīcā "Ģintermuiža", ar Veselības ministrijas atbalstu ir izveidota Motivācijas programma pusaudžiem (no 12 līdz 18 gadiem) psihoaktīvo vielu lietotājiem. Programma savu darbību uzsāka no 01.08.2014. un ir atvērta visai Latvijai. Finansējums - valsts. Uzņemšana – pēc narkologa nosūtījuma un bērna juridisko pārstāvja līguma parakstīšanas.

Gribētos cerēt, ka suntažniekiem nevajadzēs izmantot šo pakalpojumu.

Sociālais darbinieks Ilze Linde

LATVIJAS GODA ĢIMENES APLIECĪBA

„3+Ģimenes karte” - jaunas iespējas daudz bērnu ģimenēm.

Piedāvā sabiedrības integrācijas fonds.

Latvijas Goda ģimenes apliecība „3+Ģimenes karte” ir valsts veidota atbalsta sistēma daudz bērnu ģimenēm, kas reizē kalpo arī kā apliecināošs dokuments tam, ka ģimenē aug trīs un vairāk bērni vecumā līdz 18 gadiem.

Šīs kartes īpašniekiem turpmāk būs iespēja saņemt atlaides, izmantojot pakalpojumus, kurus piedāvā valsts un privātie uzņēmumi Latvijā.

Latvijas Goda ģimenes apliecībai „3+Ģimenes kartei” ir tiesības pieteikties visām daudz bērnu ģimenēm, kurās aug trīs un vairāk bērni vecumā līdz 18 gadiem, kā arī tām daudz bērnu ģimenēm, kurās kāds no vecākiem ir aizbildnis trīs un vairāk bērniem vecumā līdz 18 gadiem. Kartei ir iespēja pieteikties gan bērnu mātei, gan tēvam.

Lai daudz bērnu ģimenēm būtu iespēja saņemt karti, interneta vietnē www.godagimene.lv ir jāaizpilda kartes pieteikuma veidlapa, precīzi norādot lūgto informāciju par sevi un saviem bērniem, kā arī norādot adresi, uz kuru karti nosūtīt.

Ja ģimenei nav pieejas internetam, veidlapu iespējams aizpildīt pašvaldības bibliotēkā un citās vietās, izmantojot tur pieejamos bezmaksas interneta pakalpojumus.

Visu daudz bērnu ģimenēm draudzīgo uzņēmumu sarakstu iespējams aplūkot interneta vietnē www.godagimene.lv.

Neskaidrību gadījumā aicinām rakstīt e – pastu: info@godagimene.lv

Latvenergo arī šogad turpina atbalstīt daudz bērnu ģimenes.

AS „Latvenergo” arī 2014. gadā turpina sociālo atbalsta programmu ģimenēm ar trīs un vairāk bērniem sniedzot atbalstu Dāvinājumu 84,24 EUR vērtībā.

Atbalsta saņemšanai daudz bērnu ģimenes no 1.augusta var ērti pieteikties Latvenergo klientu apkalpošanas portālā www.e-latvenergo.lv kā arī klātienē AS „Latvenergo” klientu apkalpošanas centros visā Latvijā līdz pat 2014 gada 31. decembrim.

IKDIENAS GAITAS BĒRNUDĀRZĀ

Foto Evija Giņko

Jau savu trešo mācību gadu Suntažu internātpamatskolas telpās ieskandina Suntažu vidusskolas pirmskolas izglītības grupiņas Suntiņi-1 un Suntiņi-2, kurās zinības, prasmes un dažādas dzīvesgudrības apgūst un draugu pulkā labi laiku pavada paši jaunākie audzēkņi - 1,5 līdz 5 gadus vecie bērniņi. Gaidot savas mīļās mammas un tētus no darbiņa, garās dienas paskrien nemanot. Rotaļnodarbību laikā bērni apgūst kustību prieku, sociālās prasmes, valodu, prasmes dziedāt, zīmēt, līmēt, veidot, konstruēt un mācāmies pat ķīmiju un fiziku..., tieši tā, kas gan var būt interesantāk, kā eksperimentēt un uzzināt, kā „uzvedas” dažādas lietas un materiāli? Neizpaliek arī pastaigas, jautri brīži rotaļu laukumā un, kad nogurums jau māc, laiks dienas mieziņam.

Pašiem mazākajiem jaunajā vidē iejusties palīdz divas zinošas un mīļas skolotājas un viņu pats lielākais palīgs - auklīte. Suntiņu-2 telpas ir iekārtotas tā, lai nodrošinātu 1.5-3 g.v. bērniem drošu, piemērotu un vispusīgi

atfīstošu vidi, kura gadu no gada tiek pilnveidota, pateicoties skolotāju radošajām idejām un skolas vadības atbalstam. Šogad pirmo gadu jaunākās grupiņas bērniem būs iespēja arī ziemā iekšējās pie tīpaši izveidota smilšu galda darboties ar smilšim un dažādiem dabas materiāliem.

Pieredzes bagātas un ar lielu pacietību un izdomu apveltītas ir abas Suntiņu-1 skolotājas un auklīte, kuras mīl, māca un audzina vecākos Suntiņu audzēkņus - 3-5 g.v. bērnus. Šīs grupiņas bērniem tiek piedāvāta iespēja sākt apgūt angļu valodu.

Īpašas ir svētku dienas, kurām ļoti cītīgi gatavojamies, lai iepriecinātu vecākus un visus mīļos un, protams, gūtu prieku paši. Nereti pasākumos tiek iesaistītas ģimenes, piemēram, Sveču dienai veltītajā Radošajā Sveču darbnīcā jaunākās grupas bērni kopā ar savām ģimenēm, lēja un veidoja sveces, bet Suntiņu-1 bērni ar ģimenēm piedalījās paši savās Olimpiskajās spēlēs un ar lielu lepnumu nesa paši savu Olimpisko karogu. Bērnu vecāki

atzīst, ka šādi ģimeniski pasākumi stiprina piederības sajūtu savai ģimenei un videi. Un kur nu vēl ekskursijas, izstādes un gadskārtu svētki, kuros iepazīstam Latviešu tautas folkloru un tradīcijas caur rotaļām, sarunām un labiem darbiem... varētu stāstīt vēl un vēl...

Tā nemanot un klusētēm piezogas pavasaris un izlaidumu laiks, un mazie Suntiņi top par lielajiem Suntiņiem un lielie Suntiņi dodas uz vecāko pirmskolas grupiņu Suntažu vidusskolas telpās, ņemot līdzī vislielāko dārgumu - iegūtos draugus, ar kuriem kopā tik daudz piedzīvots, prieku un reizēm arī raižu dalīts, un izrādās, ka sirsniņa nemaz tik ļoti netrīc bailēs no nezināmā - jaunas vides, neredzētiem pieaugušajiem apkārt, jo līdzās ir Suntiņos iemantotie biedri. Šogad uz vecāko jeb piecgadnieku grupu devušies 14 draugi, bet mēs, palikušie, no visas sirds gaidām savā pulkā jaunus biedrus!

Suntažu vidusskolas Pirmskolas izglītības skolotāja Evija Giņko

UZSAKTI BŪVDARBI SUNTAŽU ŪDENSŠAIMNIECĪBAS SAKĀRTOŠANAS 2. KĀRTAI

Projekts Nr. 3DP/3.4.1.1.0/13/APIA/CFLA/154/118
 "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība
 Ogres novada Suntažu pagasta Suntažu ciemā
 II kārtā"
 IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

EIROPAS REĢIONĀLĀS
 ATTĪSTĪBAS FONDS

2014. gada 12. jūnijā noslēdzās iepirkums "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Ogres novada Suntažu pagasta Suntažu ciemā 2. kārtā", kurā tika saņemti 12 pretendentu pieteikumi. Pēc piedāvājumu izvērtēšanas Suntažu pagasta iepirkumu komisija pieņēma lēmumu slēgt līgumu ar pretendentu, kurš atbilst visām nolikuma prasībām un piedāvā viszemāko cenu - SIA "Siltumkomforts".

2014.gada 03. jūlijā Ogres novada pašvaldības aģentūra "Rosme" noslēdza līgumu ar SIA "Siltumkomforts" par būvniecības darbu veikšanu projektā "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība

Ogres novada Suntažu pagasta Suntažu ciemā 2. kārtā". Būvniecības kopējās izmaksas (summa bez PVN) ir EUR 239 030,28, ERAF līdzfinansējums ir 85% no attiecinājamām izmaksām.

Realizējot projektu, tiek izbūvēts jauns ūdensvads 1321 metru garumā, kas nodrošinās iespēju pieslēgties ūdensvadam 12 jauniem patērētājiem un ievērojami samazinās avāriju risku.

Lai uzlabotu notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, tiek rekonstruētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, uzbūvētas 2 jaunas kanalizācijas sūkņu stacijas, uzbūvēti jauni kanalizācijas tīkli 490 metru

garumā, jauni kanalizācijas spiedvadi 65 metru garumā un rekonstruēti 150 metri kanalizācijas kolektori. Tas nodrošinās iespēju pieslēgties centralizētajai kanalizācijai 11 jauniem patērētājiem un ievērojami samazinās vides piesārņošanas risku.

Projekta autoruzraudzību veic SIA "Vides Konsultantu Aģentūra", bet būvuzraudzību Juris Bērziņš.

Būvniecības darbus paredzēts pabeigt 2014.gada 20. oktobrī.

PA "Rosme" direktora p.i.
 Jānis Petrovičs

PĒC DARBĪGAS VASARAS – ROSĪGS RUDENS SUNTAŽU MĀKSLAS STUDIJĀ

Vasara pagājusi uz mākslas studijas 10.gadadienas vijņa – tas augstu uznesis ar skaisto mākslas skolas izlaidumu 6.jūnijā, par ko atgādina diplomdarbu ekspozīcija pils priekšzālē. Tā būs skatāma vēl septembra pirmajā nedēļā, pēc tam darbi ceļos uz Ogrī, kur iepriecinās arī citus skatītājus.

Bet vēl pie vasaras piedzīvojumiem noteikti pieskaitāma "zaļā prakse" – 16.-20.jūnijā mākslas skolas bērni, suntažnieki un ķegumieši, dzīvoja un radoši strādāja Zaubē, skaistā vietā, kas palika līdz galam neiepazīta, jo laiks pieturējās vienkārši drausmīgi. Lietus un auksts vējš pēc īsiem saulainiem brīžiem neļāva doties ilgstoši ārā, taču mūsu mītnē – Zaubes pamatskola – izrādījās gana plaša, ar milzīgu sporta & teātra & sapulču & zīmēšanas & gleznošanas zāli lieliem logiem. Uzzīmēts telpās tapa viss iespējamais – izcili un necili telpaugi, skati pa logu, zāles un nezāles, klusās dabas ar cepurēm, melonēm, čībām... spēlēta bumba, badmintonis, skafītas filmas, iestudētas teātra izrādes un priekšnesumi. Peldēties netikām nevienā pašu reizi, toties vietējais veikals (ne jau šāds tāds, bet vārdā "Skorpions"!) lika izēst tukšs. Pārūkojot darbus, nav skaidrs, kādā veidā un kurā brīdī, bet tomēr ir iemūžināts arī slavenais un bojā ejošais Zaubes ozols, oriģinālais baznīcas tornis, pagasta nams un dažas citas vietas.

Labākos darbus atstājam izstādē Zaubes bibliotēkā, un vietējie iedzīvotāji par tiem varēja balsot. No mūsējiem līdera godā – Kaspars!

Tikmēr Suntažos sk.Ineses vadībā vasaras radošajā darbnīcā pulcējas 12 čakli bērni no mākslas studijas un arī no malas un 5 dienu garumā pašu priekam darināja interesantas lietas. Nedaudz pacietības un vienkārši materiāli – ģipsis, papīrs, filcs, pērļītes, lentītes pārtapa rotīnās, traukos, kārbīnās...

Skaisti un saulaini toties bija pagasta svētki 4./5.jūlijā. Tā kā viss risinājās ap pili un pili, tajos, protams, piedalījās arī Suntažu mākslas studija. Apmeklētājiem tika viesmīlīgi atvērtas mākslas studijas durvis pils pagrabā, īpaši piesaistīja skaistā velvju zālīte bijušo garderobju vietā. Cits kavejās atmiņās par skolas laikos šeit sastrādātajām blēņām, cits tiešām ar interesi vēroja telpu pārvērtības un izstādītos mākslas darbus. Paldies mākslas skolas audzēkņiem, kas abas dienas izrādīja tel-

pas, darbus un palīdzēja neapmaldīties: Zanei, Jutai, Laurai un Ievai no 5.kursa; Anetei, Samantai un Kasparam no 4.kursa, Montai no 3.kursa un "mazās skolas" Alisei un Diānai P.! Svētku otrajā dienā lielāki un mazāki mākslinieki varēja zālienā pils priekšā izmēģināt roku savas visskaistākās pils attēlošanā sk.Guntas un sk.Māras vadībā.

Studijas 10.jubilejas gaisotnē risinām arī ideju par mākslas skolas salidojumu. Liekas, ka būtu prāfīgāk to apvienot ar nākamgad maijā iecerēto vidusskolas salidojumu. Joprojām aktuāla ir doma par bijušo audzēkņu pašreizējo radošo darbu izstādi, kura varētu atraktīvi papildināt salidojuma programmu.

Taču tuvākā izstāde, ar ko atklāsim mākslas studijas jauno sezonu septembrī, būs "zaļās prakses" darbi Suntažu vidusskolā, papildināti ar pavasarī tapušajiem, bet vēl nerādītajiem mākslas skolas mācību darbiem.

Kā jau katru gadu, studijā varēs apgūt gan mākslas skolas programmu, gan darboties pulciņā. Pirmajā skolas dienā jāatceras pieteikties uz pulciņa nodarbībām. **1.septembrī no pl.10.00 līdz 13.00** studijas telpās pils pagrabā gaidīti visi interesenti, gan jaunie, gan "vecie", jo iesniegumi pulciņam katru gadu jāaizpilda no jauna. Gaidīsim bērnus no piecgadnieku un sešgadnieku grupiņām un dažādu vecumu skolēnus. Var izvēlēties apmeklēt 1 vai 2 nodarbības nedēļā. Maksa 2,13 eiro par vienu nodarbību, mēneša beigās tiek saskaitītas apmeklētās nodarbības un katrs audzēkņis saņem zīmīti ar maksājamo summu. Visi materiāli ir uz vietas studijā. Lūdzu tiešām pieteikties jau pirmdien, lai varētu saplānot nodarbību grafiku atbilstoši dalībnieku skaitam. Tas būs zināms jau otrdien pēc stundām. Studijā glabājas lielās pavasara izstādes darbi, arī tos lūdzam paņemt jau pirmdien.

Mākslas skolā jaunie bērni iestājušies jau vasaras sākumā, bet, ja tas palaiests garām, 3.-4.klases bērniem vēl iespējams pieteikties uz "mazo skolu" (jeb 1460 stundu programmu) **1.septembrī** studijas telpās jau minētajā laikā. Pirmā tikšanās gan ar lielo, gan mazo skolu **otrdien, 2.septembrī pl.15.** Sāksim ar liecību izsniegšanu un atvadīšanos no vecā mācību gada, pēc tam būs visas ziņas par jauno, skaisto, brīnīšķīgo... protams, mācību gadu!

Teksts un foto studijas vadītāja

Māra Māriņjāne-Kaše

MŪZIKAS PASAULE SUNTAŽU VIDUSSKOLĀ

Foto Dzīara Sprōģe

No 4.-10.augustam Suntažu vidusskolā valdīja mūzika. 93 bērni un 10 skolotāji no visas Latvijas pieskandināja gan jaunās skolas, gan vecās muižas zāles un kabinetus.

Jau 17 gadus Latvijas jauniešu pūtēju orķestru biedrība ar tās vadītāju Astrīdu Ķēniņu organizē mūzikas skolu audzēkņu radošās nometnes dažādās Latvijas vietās. Šogad šī nometne tika organizēta Suntažu vidusskolā.

Nedēļas garumā 6 stundas dienā bērni papildināja savas prasmes dažādu mūzikas instrumentu spēlēšanā, bet brīvajā laikā piedalījās dažādās aktivitātēs. Bija pat nakts orientēšanās sacensības. Katru vakaru no muižas balkona pār Suntažiem

skanēja mūzika. Bērni bija sadalīti pūšamo instrumentu grupās, tā veidojot ansambļus.

Bet viskaistākie bija nometnes noslēguma koncerti baznīcā un kultūras namā. Ikviens no skafītājiem varēja pārliecināties, ko spēj sasniegt bērni vienas nedēļas laikā prasmīgu pedagogu vadībā. Tā bija muzikāla un skanīga bauda dvēselei. Latvijas jauniešu pūtēju orķestra mākslinieciskais vadītājs Jānis Puriņš – stingrs un prasīgs virsvadītājs – kopā ar kolēģiem sniedza vakara koncertu pils pagalmā, bet bērni dejoja. Skaista, radoša un pozitīvām emocijām piepildīta bija šī nedēļa Suntažos bērniem no 29 mūzikas skolām.

Aizbraucot no Suntažiem, nometnes skolotāji, bērni un viņu vecāki teica

lielu paldies visiem skolas darbiniekiem. Īpašu paldies saņēma skolas pavārites par gardajām brokastīm, pusdienām un vakariņām. Atzinīgus vārdus viesi teica arī skolas direktorei, saimniekam un citiem darbiniekiem par sakopto apkārtni, atbalstu un ieinteresētību, lai ikvienam nometnes dalībniekam par Suntažos pavadīto laiku paliktu vislabākās atmiņas. Un atsevišķs paldies arī Suntažu jauniešiem, kuri bija draudzīgi un rīkoja kopīgas volejbola un futbola sacensības. Šī atkal ir tā reize, kad varam ar sevi lepoties – Suntažos dzīvo viesmīlīgi ļaudis, kas prot uzņemt ciemiņus.

To visu dzirdēja un redzēja

Ruta Lazdiņa

Foto Dzīara Sprōģe

Foto Dzīara Sprōģe

Foto Dzīara Sprōģe

Foto Dzīara Sprōģe

SKAIDRĪTE LOGINA

Silti

Silti-
Kad celti tiek tilti
No sirds uz sirdi.
Atveru sirds kamolu
Dzeltenu krūfīs-
Lai atmirdz staru manu
Un tavu acu rūfīs.
Satiekas staru kūļi telpā
Starp tevi un mani
Un atkausē visus,
Kam auksti, kam ziema elpā.
Tādi staru
Ir sirdij manai un tavai,
Kad atļaujām sabrukt
Mūļķīgu priekšstatu
Sienai savai
Par cilvēkiem, sevi
Un dzīvi.

...

Kad meklēsi ceļvedi drošu,
Tad atveries savai sirdij.
Tā zinās visdrošāko ceļu
Uz dzīves pilnību īsto.

Kad meklēsi draudzīgu roku,
Vīspirms jautā atbildi sirdij,
Vai cilvēks, ko redzi sev blakus
Ir sirdī atbalsojies

Kad darīsi darāmo dzīvē
Un apjucis meklēsi īsto,
Atkal atbildi meklē sirdī
Un nekļūdīsies tu mūžam.

Viss labais ir tavās krūfīs,
Tam uzticies, seko un gaidi,
Ka atmirdzēs pasaule krāsās
Ko būsi gaidījis ilgi.

Manai dzīvei

Dienas un naktis
Aiziet pagājībā,
Vien mirklis kavējas
Un pieder man.
Ar piepildītu apjauzmu
Par dzīves ritumu,
Par rītmu plūdumu,
Par klusu sevi būšanu
Un laimi dzīvošanā.
Tu, dzīve mana,
Vien mirkļos skaista,
Ūdens plūstošajā ņirbēšanā.

...

Divas pasaules manī mīt.
Vienai saule un debesis rada,
Gaismā no sirds uz sirdi
Dievišķu putekļu lietus līst.
Tā otra tveras pie jutekļiem, vēlmēm
Un meklē, un meklē to malu,
Kur ikdienai ieķerties stērbelē,
Nosaucot to par labu.
Ir cīņa cilvēkā mūžīga
Starp Dieva un Velna dabu.
Kā būtu, ja pieņemtu,
Ka līdzsvars ir vidū starp abām?

Miglainā rītā

Zirnekļa fīkls pilns lietus.
Lāses trīsuļo vēsmā,
Skandina mūžības zvaniņus sikus-
Par miglas pielieto dienu,
Par pelēkās gaismas sudrabu
Virš galotnēm debesu pļāvās.
Par dūmiem no skursteņa
Un rīmtumu soļos.
Ak, skaidrais dabas miers!
Ak, rēnais laika plūdums!
Pateicos, Dievs!
Ir brīnīšķi atfīrošs
Tavs viedums.

Egoismam

Nokaut sevī egoismu
Vienmēr ir mazliet mirt,
Atdot Visumam daļu no sevis
Un neglābjami pa vilēm ir.
Zaudēt vistuvāko draugu-
Paša visuzinošo „es”,
Tā ir maza nāve,
Bet ne pazust- gaismā piecēlties.
Tā zaudējoties atrodamies,
Tā mijiedarbojoties topam-
Pa vienam atsakoties,
Mūžību iemantojam.

GAISMAS PILS ATKLĀŠANA

Pirmās sarunas un diskusijas par iespēju strādāt jaunajā Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēkā risinājām jau studiju laikā, kad pasniedzēji teica – jums visiem jau būs darbs jaunajā Gaismas pilī. Tas bija 2005. gadā. Dažādu apstākļu dēļ Gaismas pils būvniecības darbi nenoritēja tik raiti kā plānots. Taču nu tas ir noticis - šajā vasarā Gaismas pils ir atklāta un arī man bija iespēja būt to nedaudzo Latvijas iedzīvotāju vidū, kas ar lentas pārgriešanu atklāja kādu no Latvijas Nacionālās bibliotēkas stāviem.

2014.gada jūnijā tika uzskata valsts mēroga akcija, kuras laikā ar īpaši šim nolūkam Jāņa Nīmanča izkaltām šķērēm Latvijas iedzīvotāji atklāj Gaismas pili. Tika izkaltas 7 krāsu

šķēres un sākotnēji izvēlēti 7 sabiedrībā zināmi cilvēki, kas aizsāka šo lentas griešanas akciju. Akcijas laikā katrs no tās dalībniekiem iesaka un izvēlās, viņaprāt, piemērotāko cilvēku, pie kura dodās projekta komanda un, kurš kļūst par nākamo ķēdes posmu.

Pateicoties Unai Liepiņai un viņas izvēlei par nākamo akcijas dalībnieku nominēt mani, projekta komanda 30.jūlijā viesojās Suntažu pagasta bibliotēkā. Akcijas ietvaros katrs tās dalībnieks tiek filmēts un visi video pieejami mājās lapā www.gaismapils.lv. Katrs akcijas dalībnieks sev par piemiņu var paturēt nogriezto lentas fragmentu, kas pilda arī grāmatzīmes funkcijas. Uz katras grāmatzīmes ir atrodama unikāla tautasdziesma,

kas iegūta no Dainu skapja digitālā krājuma. Akcija noslēgsies 29.augustā, kad oficiāli tiks atklāta Gaismas pils. Šajā datumā Latvijas Dzelzceļa vēstures muzejā tiks atklāta izstāde, kurā varēs apskatīt visas 7 šķēres, kā arī visu akcijas dalībnieku fotogrāfijas.

Jauno Latvijas Nacionālās bibliotēkas ēku ir iespēja apskatīt ikvienam interesentam, tāpēc lūdzu **līdz 21.septembrim bibliotēkā pieteikties interesentus ekskursijai uz Gaismas pils ēku**. Brauciena datums un laiks tiks precizēts pēctam, kad būs apzināts iespējamais braucēju skaits.

Bibliotēkas vadītāja
Agnese Brauna.

SUNTAŽI PIRMĀ PASAULES KARA LAIKĀ

Zaudējumi

Turpinām 1.pasaules kara postījumu aprakstu. Latvijas Valsts vēstures arhīva dokumentos ir ziņojumi, ka jau 1915.gadā uz Krieviju aizvesti baznīcu zvani. Minēts arī Suntažu baznīcas viens zvans, kas pēc valdības pavēles esot aizvests uz Minsku vai Mogiljevu (LVVA 1377.fonds 1.apraksts, 718.lietas 208.lapas otra puse). 1922.gada 20. februārī Latvijas Ārlietu ministrijas Reevakuācijas komisija ziņo Valsts kara zaudējumu komisijai, ka komisija ir saņēmusi ziņas, „ka Vitebskas draudzes baznīcā atrodas glabāšanā evakuētie Mālpils un Suntažu baznīcu zvani. Tā kā šie zvani atrodas privātas organizācijas glabāšanā, tad jautājums par viņu evakuāciju, pamatojoties uz miera līguma XII punktu, neietilpst jautātā Latvijas–Krievijas reevakuācijas komisijas kompetencē. Minētās draudzes varētu zvanus izvest uz sava rēķina, pilnvarojot zvanu uzlādēšanu Vitebskā kādu turienes Latvijas bēgļi. Reevakuācijas komisija varētu izpalīdzēt draudzēm pie attiecīgo atļauju izdabūšanas no Krievijas iestādēm zvanu izvešanai uz Latviju. Parakstījušies: Reevakuācijas komisijas priekšsēdētājs A. Kurčinkis, sekretārs K. Peņģerots” (LVVA 1374.fonds, 1.apraksts, 719.lieta 38.lapa) Pēc tam tajā pašā arhīva lietā ir ziņa, ka Krievijas delegācija pieprasīja zvanu pazīmju uzdošanu (1922.gada 31.maijā), t.i., aprakstīt, kāds zvans ir izskatījies (Turpat, 129.lapa.). Pagaidām nav atrastas arhīvā lietas par zvana atvešanu, tomēr tas ir noticis. Zvans ir pārvests atpakaļ un uzstādīts baznīcas tornī, par to stāsta vēlākais Suntažu draudzes mācītājs Jānis Zunde ar roku rakstītajā Suntažu draudzes hronikā „Suntažu ev.lu.t. draudze laikā no 1205.gada līdz mūsdienām” (1973,15.lpp.) Par pašu baznīcas ēku viņš raksta: „Kara laikā Suntažu baznīca daudz nebija cietusi. Tās tornim vietām bija atrauts skārda segums un stipri bojātas 1897.gadā uzstādītās ērģeles” (10.lpp.). Pēc J. Zundes ziņām ērģeles tika pārbūvētas 1923.gadā un iesvētītas 5.augustā, bet draudzei nav patīcis baznīcas zvans, tas bijis mazs, un tā nolēmusi 1934.gada rudenī pasūtīt jaunu zvanu. 1935. gada pavasarī zvanu uzdots izliet „Švenna” firmai Rīgā. Zvans bijis 1 tonnu smags un maksājis Ls 4133,50. Zvans jau augustā ticis uzstādīts kopā ar jaunām zvana stellēm, bet tas nav labi skanējis, tikai dūcis, nav bijusi skaidra, dzirda skaņa. Draudze pieprasījusi, lai Švenne ņem zvanu atpakaļ un atmaksā saņemto naudu. Švenne to nav vēlējis darīt. Zvans ticis pārbaudīts LU ķīmijas fakultātē, analīzes rādījušas, ka pēc līguma

zvanam izrūkst 7,6 procenti dārgās angļu alvas, kas uz visu zvanu iznāk izrūkums 76 kg, par to Švennem būtu peļņa Ls 300. Un tikai ar tiesas spriedumu Švenne ir bijis spiests paņemt zvanu atpakaļ un atdot naudu. Jaunu zvanu pasūtījuši Liepājas drāžu fabrikā, 1,4 tonnu smagu tērauda zvanu, kas maksājis tikai Ls 1600. Zvans iesvētīts 1937.gadā, tas skanējis labi, labā laikā to var dzirdēt 15 km attālumā (Pēc J. Zundes, 50.–55.lpp.).

Mācītājs J. Zunde raksta, ka 1.pasaules karā „izpostītas visas mācītājmuižas ēkas un arī 7 saimniecības, kas nodotas mācītāja rīcībā kā atalgojums, nopostītas līdz ar visām saimniecības ēkām” (J. Zunde 9,10.lpp.) Mācītājmuižas pārziņā ir bijuši „Kalna Gabaliņi,” rentnieks Juris Rozīte, „Lejas Gabaliņi,” rentnieks Kārlis Kaktiņš, „Kalna Lāsas,” rentnieks Jānis Vīksne, „Lejas Lāsas,” rentnieks Indriķis Jurgensons, „Ozoliņi,” rentnieks Mārtiņš Zīle, „Elbrati,” rentnieks Jānis Bumbiers, „Mašeni,” rentnieks Jānis Babuls un Suntažu draudzes skola, kas atradusies netālu no „Uceniem”. Par daļu no šīm nopostītām ēkām jau rakstījam „Suntažnieka” 2014.gada aprīļa numurā. Mācītājs J. Zunde par visu Suntažu draudzi raksta: „Ar maziem izņēmumiem ir nodedzinātas visas draudzes locekļiem piederošās dzīvojamās un saimniecības ēkas, un inventārs, un draudzes locekļi ir bijuši spiesti slēpties mežā” (Zunde 9.–10.lpp.). „Tomēr atsevišķi cenīgākie draudzes locekļi ceļ pagaidu saimniecības sev un mājlopiem. Uz savu roku arī daži mācītāju māju bijušie rentnieki ceļ tādas pagaidu dzīvojamās un saimniecības ēkas” (Zunde 12.–13.lpp.), tālāk tekstā šīs celtnes viņš sauc par „pagaidu būdiņām” (Zunde,12.lpp.).

Postīja ne tika Krievijas karaspēks. Pēc Rīgas ieņemšanas 1917.gada 3.septembrī „vācu karaspēks aizsardzības nolūkos puslokā no Lielvārdes līdz Rembatei, Siguldai un Carnikavai frontes līnijā iznīcināja viss mājas, muižas, baznīcas un rūpniecības iestādes, atstājot pozīciju priekšā kļaju lauku” (Edgars Andersons. Latvijas vēsture.1914.–1920. Izdevn. „Daugava”1967, 233.lpp.). Suntaži arī cieta, bet baznīca, lauksaimniecības biedrības nams, muižas pils u.c. pagasta centra ēkas nav sagrautas. Nav vēl apgūtas visas arhīva ziņas, bet zināms, ka vācu karaspēks izlaupijis Suntažu draudzes lauksaimniecības biedrības namu, iznīcinot zemkopības mašīnas un inventāru, kuru vērtība novērtēta 5617 zeltā pēc 1914.gada zelta vērtības (LVVA,1374.fonds, 1.apraksts, lieta nr. 718,153.lapa); arī pēc 1919. gada jūlija to vērtības zeltā 5617 (LVVA, turpat, 712.lieta 110.lapa). Lauksaimniecības biedrībai 1913.gadā ir bijušas 2 minerālmēsļu sējmašīnas, 3 plēsuma arklī, 1 labības šķirojamā mašīna un, protams, dažādas lauksaimniecībai nepieciešamas preces veikalā, un nama iekārtojums.

Par Suntažiem pagasta darbvedis M. Bleija raksta, ka „kara laikā gandrīz visas pagasta ēkas nodedzinātas un sagrautas. Galīgi sagrautas abu skolu ēkas” („Brīvā Zeme”1937.22.01.), t.i., Suntažu pagastskola pie „Boķiem” un draudzes skola pie „Uceniem.” Kara laika postu aprakstījis arī Sidgundas pagasta vecākais J. Ziemelis. Viņš raksta: „Sidgundas pagasts daudz cietis pasaules kara laikā. Veselus 6 mēnešus tas atradies bez neviena iedzīvotāja un padots likteņa varā. Vācu karaspēkam ienākot, daļa iedzīvotāju izbēga uz Krieviju, bet palikušos izsūtīja uz Kurzemi” („Brīvā Zeme” 1937.gada 22.janvārī). Pilna priekšstata par Suntažu pagasta dzīvi vēl nav, bet zināms, ka plosījusies dizentērija, bāds, daudzi devušies bēgļu gaitās. Un vēl karā kritušie un pazudušie. Mācītājs J. Zunde atceras, ka 1936.gadā viņš apbraukājis Suntažu draudzes locekļu ģimenes un pierakstījis „arī visus karā kritušos un bezvēsts pazudušos Suntažu draudzes dēlus. Tādu sniedzās pāri simtam”(Zunde,49.lpp.). Tika izveidota karā kritušo un pazudušo kartotēka un domāts par pieminekļa celšanu Suntažu draudzes kapos (Zunde, 55.lpp.). Bet vērtīgie Suntažu vēstures materiāli tikuši atņemti un Otrā pasaules kara dēļ nerealizēta iecere par pieminekli karā kritušajiem

Nobeigums sekos

Dzintra Paegle

KULTŪRAS NAMĀ SEPTEMBRĪ, OKTOBRĪ

12.septembrī, plkst.19.00 estrādē (lietaiņā laikā kultūras namā) Allažu amatierētra **izrāde** R.Blaumanis **PARADĪZE**. Ieeja 1.-EUR

4.oktobrī no plkst.9.00 pie kultūras nama Tradicionālais **rudens tirgus**. Tirgošanās pēc vispārējiem tirgus noteikumiem.Tirgošanās vietu iepriekšpieteikšana kultūras namā Tel. 65037246, 29217856 Dzidra, Sveta.

4.oktobrī plkst.21.00 kultūras namā **RUDENS BALLE** ar grupu **BAL-TIE LĀČI**. Galdiņu iepriekšpieteikšana un biļešu (cena EUR 7.-)izpiršana līdz 1.oktobrim, tel.29217856, 65037246. Balles vakarā biļetes dārgākas!

"Sajūtu dārzs" sveic visus lielos un mazos, uzsākot jaunu mācību gadu,

skolēniem novēlām saglabāt mācību sākuma liksmību,zināšanu kāri un darba prieku visa mācību gada garumā. Vecākiem un izglītības iestāžu darbiniekiem - pacietību un izturību, sapratni un mīlestību, palīdzot mūsu bērniem kāpt grūtajā, taču skaistajā zinību kalnā!

Šajā dienā, aicinām būt kopā ar mums,
jo "Sajūtu dārzs" svin savu 1. gada jubileju!

Pie mums, 01.09., visas dienas garumā – īpašie piedāvājumi un atrakcijas: spēles, loterijas un lielā piepūšamā atrakcija!

Aicinām atsaukties

Suntažu iedzīvotājus, kam ir **senlaiku latviešu virtuves piedermi, lai kopīgi izveidotu izstādi**

"Senlatviešu virtuve", Suntažos, "Latvijas garšas muzeja" projekta ietvaros.

Lūdzam zvanīt, **20383864** (Monika) vai nodot to "Sajūtu dārzā".

AICINĀM DARBĀ!

Meklējam darbinieku - **pārdevēju Suntažos!**

PRASĪBAS: pozitīva attieksme pret darbu, spēja strādāt pilnu darba slodzi, spēja strādāt komandā, atbildības sajūta.

PIENĀKUMI: laipna klientu apkalpošana, darbs ar kasi - skaidras un bezskaidras naudas norēķini, organizēt un pārraudzīt ikdienas darbu klientu apkalpošanas zālē, darba vietas uzturēšana kārtībā.

PIEDĀVĀJAM: strādāt jaukā komandā, saņemt regulāru atalgojumu, saņemt visas sociālās garantijas un iespēju profesionāli augt.

Savu CV + motivācijas vēstuli vari ienest "Sajūtu dārzā" vai sūtīt uz **sajutudarzs@gmail.com** ar atzīmi "Darbs", līdz 5.septembrim.

SIA "KVIST" aicina

savai komandai pievienoties kokapstrādes darbgaldu iestafītāju/šablonistU.

Prasības

Vidējā speciālā izglītība;

Darba pieredze galdniecībā, pie individuāliem pasūtījumiem; Vēlme strādāt komandā; Precizitāte un augsta atbildības sajūta par sava darba rezultātu.

Mēs piedāvājam

Pastāvīgu darbu stabilā un augošā uzņēmumā; Stabili un prasmēm atbilstošu atalgojumu (stundas likme); Labus darba apstākļus; Sociālās garantijas; Veselības apdrošināšanu; Uzņēmums daļēji apmaksā ēdināšanu uzņēmuma teritorijā esošajā ēdnīcā; Profesionālās personiskās izaugsmes iespējas.

Informējam,

ka uzņēmums piedāvā izmantot transportu Gauja - Sigulda - Allaži - Upmalas.

Darba vieta: Upmalas, Mālpils novads

Darba laiks: pilna slodze
CV vai pieteikuma vēstuli lūdzam elektroniskā veidā sūtīt uz e-pastu: lv@kvist.com

Droši zvaniet mūsu biroja vadītājam, ja vēlaties saņemt vairāk informāciju,
tel.: 67925550

Ar cieņu, KVIST INDUSTRIES
Sanita Stipniece, biroja vadītāja

Tel.: +371 67925550

Mob.: +371 26461222

Fax: +371 67925552

SIA "KVIST"

"Upmalas", Mālpils novads

LV-2152, Latvija

www.kvist.com

Ar darbu tev ir pilnas rokas,
Ar labiem vārdiem pilna sirds.
Ik zars no tava dzīves koka,
Tik brīnumjaukos ziedos mirdz.

(A. Rode)

**SVEICAM
VISUS AUGUSTA JUBILĀRUS!****ĪPAŠI****70 gados**

Modri Lazdiņu

Andri Vītoli

75 gados

Jevgeniju Cunsku

Bronislavu Mačkalanovu

Elgu Pastari

80 gados

Aiju Pandekovu

Elmāru Plūmi

85 gados

Rasmu Baumeisteri

Lūgums dāvināt.

Maznodrošinātas personas vajadzībām lūzdu dāvināt

ejošu ledusskapi.

Piedāvāt pa telefonu 65037187,
26586088. Paldies.

**Suntažu sociālā centra vadītāja
T.Makarova**

Muzikants (balss, sintezators) spēlē

visu laiku labāko latviešu mūziku dažādos privātos un publiskos pasākumos.

Tel. 25985566 Dainis

Apstrādā mazdārzņus
ar zemes frēzi.
Tel.25985566.